

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre 1 " 50 "
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:
Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A rossz eseléről.

II.

(t—sz.) Ma már az éves belső eseléd, például szakácsné, szobaleány, inas, kocsis sat. ritkaság. Már a félesztendő is nagy erény, hanem a két és három hónapos forog bapirenden, a mi városban még csak mehet, habár kínosan is, ámde faluhelyen, a hova nehezebben is megy, s így nem mindjárt pótolható, azonkívül kocsit kell érte küldeni három-négy mértföldre, mondom, itt a havonta változó eseléd türelmetlen állapotot teremt. És mert a változás hátrányait ismeri, olyan könnyen beszél, hogy még. Csak egy kissé szorgalmazza az ember, rögtön előáll: „Tessék mást fogadni.” Ha a bérlet rendszeren ki nem adod, akkor azért nem marad, ha pedig kiadod? megszökik. Itt, ezen a mi vidékünkön a szűkött eselédvel van a csendőrségnek legtöbb baja, s mert minden büntetése a visszakísértetéből áll, annak bizony oda se néz. Itt tehát törvényeinkben is hiba van. Nem tudták még kiokoskodni, hogy a szűkött eseléd legyen büntetendő. Mert az a beszéd, hogy mást kell fogadni, — különösen dologidő idején — a legstíltlenebb beszédek közé tartozik. Ezzel ugyan nem lehet kibeszélni a rossz törvényt. Szóval, a hónapos eseléd anynyira hozzá van szokva a változáshoz, hogy hosszabb ideig maradni se tud már. Egy hóig, két hóig türelhető, már a harmadik hónapban kifelé tekintget, a negyedikben már türelmetlen. Meglepi a menőház. Hogy a helyet megünja, tőkéletesen elegendő neki három hónap. Három hónapon túl az első megdorgálásra felmond, vagy ha fel nem mond, a cseléd-tartót kényszeríti felmondásra. Ennyire megszokta a változást. Csak a mig ki nem ismeri, vagy ki nem ismerteti magát. Addig — „új szita szegen lóg”; de a mint megmelegedett, nem tetszik neki a hely. Már menne ismét „szegen lógni”. Két hónapig van kedve, aztán nincs. És ezt a havi szerződmenyesség okozza.

Igy van-e? Nem igazat beszélek? Az éves eselédéknél lehet, hogy nem mindenben értünk egyet, de hogy a hónapos eselédéknél egyet értünk, abban fogadok! Mert ez így van világszerte, a mióta t. i. Amerikából igen sok bolond dolgot átvesszünk. De az amerikai viszonyok is mások ám, és ha mi Európában Amerikához alkalmazzuk magunkat, oly visszas helyzetet teremtünk, hogy nem leszünk képesek elviselni.

Azért nem mondjuk, hogy a cseléd az emberi jogokat ne élvezze, de az meg már megint furcsa lenne, hogy a társadalom a cselédségnek dobassék áldozatul és ne lehessen a cselédi zsarnokság

ellensúlyozására törvényt hozni. Hiszen a gyakori eselédváltogatás már maga egy olyan adó, melynél kellemetlenebb alig lehet. S ha az éves eseléd meg tud lenni egy évig, hát vajjon az a hónapos más anyagból van gyurva? Pedig hogy az éves eseléd határozottan jobb is, azt méltóztassanak elismerni. De hiszen ez nagyon is természetes. Ki kell töltenie az egy évet, hát ahoz tartja magát. Ha ő rossz, ő hozzá is rossz a gazda; tehát magának jó, illetőleg így jó; míg a hónapos eseléd azt tartja, hogy úgy jó magának, ha minél gyakrabban „új szita”.

Erről méltóztatnának tehát — a belügyminiszteriumban-e, vagy hol — gondolkodni. A cselédügy közigazgatási, a cseléd-törvény igazságszolgáltatási teendő. Hát méltóztassanak konferálni: hogy lehessen a dolgot javítani? Nem jobb lenne-e a havi szolgálati időt legalább is három hónapra terjesztetni, belevén bizonyítva, hogy az éves eseléd évekig, a hónapos pedig csak hónapokig szolgál, a mely arányból mindenesetre az tűnik ki, hogy az éves eselédügyi intézmény mindkét félre nézve hasznosabb is, helyesebb is. És méltóztassanak utána kutatni, meg fognak győződni, hogy a cselédek elfajulásának a hónapos szolgálat a legfőbb oka, a mi ha így van, hát hogy segítsen rajta, a törvényhozás hivatása.

A rendjelek és a rangemelés. A Budapesti Közl. keddi száma a következő királyi kéziratot közli: Kedves gr. Kálnoky! Jóváhagyva önnek két miniszterelnökkömmel egyetértőleg tett erre vonatkozó javaslatait, elhatároztam, hogy Szent-István-, Lipót- és Vaskorona-rendeim alapszabályainak azon határozmányai érvényen kívül helyeztessenek, melyek az egyes rendfokozatokkal rangemelésre vagy a belső titkos tanácsosi méltóságnak köteles adományozására való igényt kötnek össze. Ennélfogva a Szent-Istvánrend alapszabályainak huszonharmadik szakasza és a Vaskorona-rend alapszabályainak huszonegyedik szakasza jövőre mellőzendő. Ezen rendeletmről önt, a végrehajtás tekintetében szükséges további intézkedések megtétele végett oly hozzáadással értesítem, hogy ezt egyidejűleg szóban levő rendeimek kanzellárjaival is tudatom. Kelt Ischlben, 1884. évi július hó 18-án. Ferencz József, s. k.

A delegációk, hir szerint, október 25-ére hivatnak össze. A delegációk az idén Budapesten gyűléseznek.

A virilisek. A belügyminiszter utasította a megyéket, hogy a legtöbb adófizető bizottsági tagok 1885. évre érvényes névjegyzékét a törvény meghagyásához képest, az adóhivataloktól bekívánandó adó-kimutatások alapján f. év szeptember végeig állapítsák meg, s ezen névjegyzékeknek a közgyűlés által lett megerősítése után az időközben el-

halt vagy megbízatásukat vesztett választott bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt oly időben intézkedjenek, hogy a törvényhatósági bizottság az év végére teljesen ki legyen egészítve.

Hány iparos lesz az országos kiállításon?

Az országos kiállítási hivatalhoz f. évi július hó 1-ig az ipari csoportokra nézve az egész országból összesen 3340 kiállító jelentkezett; ezek közt van a fővárosból 774, vagyis az összes bejelentőknek 23%-a. Ezen számok nem véglesek ugyan, a mennyiben még ezután is fognak egyes kiállítók jelentkezni, de minthogy nem is minden bejelentés lesz elfogadva, a végleges létszám lényeges eltérést a mostanított alig fog felmutatni. Nem lesz érdektelen e bejelentéseket az egyes iparágak szerint felsorolni: Vegyészeti iparágban összesen jelentkezett 125 kiállító, éllelmikre 152, bor és szeszes italokra 405, agyag- és üvepiparra 96; vas-fémiparra 248; faiparra 152; bőriparra 163; papíriparra 67; fonó- és szövőiparra 273; ruházati iparra 649; bútort- és dekoratív lakberendezésre 224; arany-, ezüst- és díszműiparra 119; sokszorosító iparra 134; hangszerekre 42; tudományos eszközökre 53; építési iparra 149; járművekre 106; s gépiparra 170. E szerint legerősebben vannak képviselve a ruházati ipar, bor- és szeszes-italok, fonó- és szövőipar, vas- és fémipar és a bútortipar csoportja. Ha eltekintünk a nem szorosan ipari természetű borászattól, a főváros az egész ország kiállítóinak egy negyed részét szolgáltatja. A mi pedig a csoportok szerinti arányt illeti, érdekes, hogy az arany, ezüst és díszműipar, a papíripar és a hangszerek csoportjában a főváros a kiállítók felét, vegyészeti, sokszorosító- és bútortipar, éllelmikre és tudományos eszközök csoportjaiban pedig a főváros az összes kiállítók egyharmadát képviseli.

Fürdői levél.

Kovácsna, 1884. aug. 2.

Minden fürdő látogatottsága két dologtól függ, hogy t. i. mennyi erőt nyújt a természet a beteg testnek és mennyi kényelmet és élvezet ad az emberi szorgalom a szíveknek és kedélyeknek. Mi betegek olyanok vagyunk, hogy azon pár hetet, melyet évenként gyógyulásra szántunk, szeretjük minél vigabban, gondtalanabban eltölteni, szóval szeretünk mulatni gyógyulni. Aztán ha majd egy pár szép szem, majd egy kedves kirándulás kedvéért hét számra nem fürdünk, s ha majd az őszi hideg, nedves napok alatt bajunk kétszeres erővel előáll: keservesen meglakolunk azon kedves pillanatokért, a mit eltöltöttünk. Hah! ilyen a beteg ember sorsa!

A kovácsnai fürdőt bővön ellátta a természet áldásaival, sőt talán mondhatni, igen bővön is, mert épen a gyógyvizek sokasága okozza, hogy sehol sem lehet egy központot alkotni, mi miatt itt oly élénk, pezsgő fürdői élet, mint más helyeken, nem fejlődhetik ki. A háromnegyed mérföld hosszú faluban elszórt fürdői vendégek ott élvezik a gyógyvizek áldásait, hol épen akarják; a hány ház, annyi fürdő. Így természetes — a vendégek ritkán érintkezvén egymással — vidám társas élet alig fejlődhetik ki.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban közlendő cikkek soronkin 10 kr. díjért közöltenek.

Nagy hátrányára van a fürdőnek az is, hogy a két hideg fürdő, a kovácsnai „Pokolsár” és a vajnafalvi „Lobogó”, igen messze fekszenek egymástól s e két különböző hatású gyógyvizet két közönséget terem, melyek a nagy távolság miatt ritkán érintkezhetnek egymással. A vajnafalvi Lobogó inkább nők, a Pokolsár inkább férfiak által használt fürdő lévén, amott a hölgyek, itt meg a férfiak alkotnak külön kolóniát s nincs semminemű közös kapocs, mely a két közönséget összefűzze. Ezek okozzák, hogy itt hiányoznak azon mindennapi kedves szórakozások, apró mulatságok, melyek más fürdőhelyeken oly széppé teszik a fürdői életet. No de erről nem tehetünk; ennek oka a fürdő fekvésében rejlik s azon a legjobb akaratral sem lehet segíteni. Ezeknek előrebocsátása után elmondok egyet-mást a mi fürdőinkről, társas életünkről s mulatságainkról stb.

A piac keleti oldalán, egyszerű faburkolattól környezve, fekszik a Pokolsár, eme csodálatos természeti jelenség, az a híres, nagy gyógyerejű fürdő. A nép igen találóan nevezte el „Pokolsár”-nak, mert a piszkos, iszapos lé, mintha pokoli erőttől mozgattatnák, folytonosan hánykolódik, forrong és hullámozik. A föld mélyéből feltörő szénsavas, kénes gőzök oly erővel törnek át a vízen, hogy az magas hullámokat vet. Nem fárasztom olvasómat annak leírásával, hogy mi féle alkatrészeket foglal magában a pompás gyógyvizet s csak annyit jegyzek meg, hogy e víz már eddig többféle betegségekben csodákat művelt. Láttam oly betegeket egészségesen távozni, kik mankóval, összetöprödvé érkeztek ide. Nagy kár, hogy a birtokosok nem igyekeznek e fürdőnek egy kis reklámot csinálni, mert e gyógyviznek nagy jövője van. Tudományos kutatások alapján meg van állapítva, hogy a Pokolsár vulkanikus természetű bir. Erre mutatnak gyakran előforduló kitörései. Ezelőtt néhány évvel megtörtént, hogy egy téli napon a víz csak el kezdett habozni, ököl nagyságú köveket dobált ki magából több ölnyi magasságba, a faburkolatot s a fürdőházat szétrombolta s elárasztá vízzel és kövel az egész piacot. Ezen alkalommal oly mély üreget vágott magának, hogy egy pár száz szekér kő volt szükséges annak betöltésére. Beszélik, hogy arra is volt eset, hogy e víz egy alkalommal elhagyva helyét, kűn a mezőn ütötte fel magát. Hogy aztán hogy lehetett régi helyére visszaesőlni, arról hallgat a krónika. Sok valószínűséggel bir azon feltevés, hogy ugy a Pokolsár, mint az egész község talaja összeköttetésben áll a földi kénbarlanggal; a kénköves kigőzölés kutakon, pincéken és szobákban mindenütt észlelhető. Ennek sok kellemetlen oldala mellett azon haszna van, hogy a kutakba beeresztett húst még nyáron is napokig el lehet tartani; a kén-gáz megőrzi a romlástól.

A Pokolsárt kedvező időben igen sokan látogatják s a piszkos, sáros lében feterengő alakok igen sajátosság látványt nyújtanak. A vízből feltörő fojtó gázak némelykor oly nagy mértékben s oly erővel tolnak ki, hogy az emberi tudó nem képes kiállni. Ha az ember elég vigyázatlan s egy szájjal bekap ebből a fojtó levegőből, csak azt nézi, hogy merre rövidebb az ut kifelé, mert a második adagra már bebukik a vízbe

s ha nincs segély közel, bele is veszhet. Ezen gázfejlesztés nem mindig így nagymérvű s legtöbbször veszély nélkül lehet fürdeni; azonban az ember mindig kap „kóstolóul“ annyit, hogy ez a kellő óvatosságra intse.

Hogy tudósításomban egyoldalú ne legyen s hogy a szomszédos női fürdőről hölgy olvasóimnak valamit irhassak, (mondhatom, csupán csak ezért) kénytelen valék azon kandi lyukak egyikét egy pár pillanatra igénybe venni, melyek a két fürdőt elválasztó deszkafalon vannak. Bizony Isten, nem jó szántomból, hanem tisztán azon szándékból tevém, hogy önöknek, bájos olvasónőim, némi felvilágosítással szolgáljak. Első pillanatra azt tapasztaltam, hogy ezen kandi lyukak a női oldalon lettek kibővítvé. Honnyoit, qui mal y pense! ... A mai világban, midőn még a fürdőruha is alá van vetve a divatnak s talán kevésbé merész szabásnak, mint a kivágott bál ruhák, — minden illemértés nélkül tekinthetünk át a női fürdőbe. Ah, mily pompás látvány! A mooskos, iszapos vízben lubiczkoló gyönyörű alakok, a didergő karok, a hidegtől vaczogó gyöngy-sor-fogak, egy-egy rémült sikoly, egy-egy csengő kacaj, melyhez a felvert hullámok locsogása képezi az állandó kísértet! [Aztán e piszkos habok mily undok hízélgéssel simulnak a gyöngéd tagokhoz s ezek a lubiczkoló angyalok mily látható örömmel fogadják a pokol szülötteinek hízélgő simulását ... Oh, asszony! asszony! Jőjjön a hízélgő szó bárkitől, te mindig szívesen fogadod azt. — Ennyit e kitűnő fürdőről.

Mikor az ember kikerül a különböző gázok hevítő hatása alól, felföltözködik s didergő tagokkal, kékvált ajkakkal neki szalad a napfényes sétatérnek és megy, fut, rohan mindaddig, míg tagjait jótékony meleg járja át, s végre egy órai rohanás után pokoli étvágygyal érkezik haza.

(Folytatása következik.)

O.

Apróságok.

— **Elöntötte az Olt** egész Csikmegyét a f. hó 6. és 7-én történt esőzések és felhőszakadások következtében. A gazdáknak okozott kár kimondhatatlan.

— **Ma hagyta el a sajtót K.-Vásárhelyt** Szabó Albert kiadásában a „Kihágások Kézikönyve“ című, Geréb Béla kézdijárási segéd-szolgabíró által összeállított mű. Megrendelhető lapunk kiadó-tulajdonosánál vagy a szerzőnél. A 22 és fél ivre terjedő mű előfizetési ára fiztve 2 frt 80 kr, félbörkötésben 3 frt 30 kr. Előfizethetni október 15-éig. Ára azonban magasabb leendő. Bővebb ismertetést jövő számunkban hozunk.

— **A rendőrség szíves figyelmébe.** Évek óta lehet hallani Kézdi-Vásárhely város közönségének azon panaszát, hogy a gyümölcs-árusok (kofák) minden napon, de különösen szerdán, csütörtökön és szombaton, még alig virradt meg, már a város végén minden egyes pontot elfoglalnak s a faluról hozott árut — bármiféle gyümölcsöt, csirkét, le a keserű gombáig — úgy meglepnek, mint a sáskahad; s ha vagy egy városi gazdaasszony fáradságot vesz magának még hajnalba a város végére kiállni: annak a szitkozódó kofákkal szemben helyzete nem kissé van megnehezítve. A kofáknak egy része épen a rendőrök felesége, kik évek óta az eljárást az ök privilegiumuknak tartják. Felhívjuk erre a helyettes kapitány ur becses figyelmét, — mert igazságszeretete erre jogosít — hogy szüntesse meg e vizs-zás helyzetet, mely talán — Kézdi-Vásárhelyt kivéve — sehol sincs megengedve. Hiszen a kofáktól venni a csirkét, cseresznyét, szóval bármely árut, csak két áron lehet, pedig — nem tekintve a secaturát — minden egyesnek jól esnék rendes árban venni a cizkiket. Annyit e város közönsége tán joggal megvárhatna, hogy reggel legalább 8—9 óráig szabadon vásárolhasson s ne legyen kitéve a kofák által okozott drágaságnak s az ezzel járó kellemetlenségnek. (Beküldetett.)

— **Hangverseny Borszéken.** Borszéken — mint levelezőnk írja — augusztus 3-án az alsóborszéki iskola-alap javára igen sikerült

hangverseny rendeztetett. A közreműködők voltak: Splényi Ödön báróné Blaha Lujza asszony, Steinitzer Károly kir. alügyész Tordáról, Molnár Józsiás Kézdi-Vásárhelyről, Gergely József színész Budapestről és Gombos Gizella kisasszony. A műsor állott népdalok énekléséből, hegedű- és zongorajátékból és szavalatból. A terem, melyben a hangverseny tartatott, zsufolásig megtelt közönséggel. A szereplők mindenike nagy mértékben kiérdemelte a közönség ovációit és virágkoszoruit. A tiszta jövedelem 250 frt; újabb záloga azon szeretetnek, melylyel Blaha Lujza asszony Borszék és ös szittya lakosai iránt viseltetik.

— **Roppant felhőszakadás volt** f. hó 7-én délután Csik-Rákos és Madaras környékén. Száz éves emberek sem emlékeznek, hogy valaha ily roppant víz borította volna határ-rukat, mint ezen alkalommal. A falu közepén folyt keresztül a víz s nemcsak az udvarok, hanem a házak is egészen megtelek. Egész éjszaka hallani lehetett a „segítség!“ kiáltást. Szekérszínek alatt a szekereket meg kellett kötni, nehogy a víz elvigye; a szobákba a nehezebb butoradarokra menekültek az emberek, mert a kisebb darabokat kényelmesen hordotta ki a házból. E hó 8-án reggel még egész tengernek nézett ki Madaras és Rákos közötti tér; az ország-utja s az Olt hidja teljesen víz alatt volt, hogy csakis lovas kalauzok segítségével lehetett egyik s másik utazó szekérnek menni, vagy jönni. A postakocsi előfogatok és az utat kímélő emberek támogatása mellett is szinte elsodortatott a víz által. Ugyanezen alkalommal Szt.-Domokostól Rákosig a jég is roppant károkat okozott. Hajmeresztő látványt nyújt a jég és a vizár által elpusztított terület. Mikorra e sorok megjelennek, csak a teljesen tönkretett utak s a tönkrejuttott lakosok jajgatása fogják jelezni, mely károkat okozott a vizár.

— **A szt. Ferencz-rendieknek** július 27. és következő napjain Medgyesen megtartott tartományi tanácsulésin következő személy-változások határozottak el: Csizsér Elek és Asernyeszky Atanász Csik-Somlyóra rendeltettek, Széles Ferencz vikarius ugyanazon minőségben Fogarasra, helyébe csik-somlyói vikariusnak Szeles Anaklet, Imre Márk mikházi zárdafőnök lemondása folytán Lukács Ádám Mikházára zárdafőnöknek, Bartalis Kristó vikariusnak, Orbán Bertalan br. Huszár Károlyhoz Abafájára udvari káplánnak, Segesváry Rudolf Nagy-Szebenbe, Bartók Nárcisz Kolozsvárra, Bándi Bernardin Kidebe helyettes lelkésznek, Nagy Honorius Medgyesre lelkésznek és tanítónak tétettek. Az új papok közül Elekes András Székely-Udvarhelyre normalis tanítónak, Keczig Joachim Szászvárosra, Simon Márián és Ferenczi Vendel végzett theologus Maros-Vásárhelyre tanítóknak, Imre Márk volt mikházi zárdafőnök Gyula-Fehérvárra praesidensnek választatott. A csik-somlyói ház 6 növendékkel fog szaporodni, kik közül 4 theologus, 2 tanítóképezdei növendék leendő.

— **Várady Ferencz szintársulata** Kovásznán még mindig nagy pártfogásnak örvend; minden előlás telt ház előtt foly le. A múlt szombaton Várady Rózsa jutalmául „Kósza Jutka“ került színre. Nagy és fényes közönség gyűlt össze s a jutalmazott kitűnő játékát számtalan virágcsokor és taps jutalmazá. Sok tapsot arattak ez alkalommal még: Várady Ibolyka, Hegyi és Lendvay is. Szombaton a fürdői zene-alap javára Szigeti József „Szerellem és örökség“ című vígjátéka adatik műkedvelők közreműködése mellett.

— **Kovácsnán** egy Szabó Ferencz nevű 70 éves kádármester életunalomból felakasztotta magát.

— **Égő szekér.** E hó 4-én 4 gyergyóditrói asszony aratásból jöttek hazafelé s utjukban egy szekeret fogadtak, hogy őket haza szállítsa. A szekéren való utazást azonban nem sokáig élvezhették, mert a fiókók saját szekereket felgyújtották, hogy alig sikerült a tüzből menekülniük. Két asszony kisebb sérülést is szenvedett, mindnyájok pénze és podgyásza pedig oda égett. A károsltak az esetet a ditrói előjáráságnak bejelentették.

— **Agyon ütötte a villám** Ferencz András cs.-csomortáni lakost f. hó 6-án dühöngött vihar alkalmával a falu határán, a mint egy 20 és egy 10 éves fia kíséretében az erdőből haza felé ment. Az öreg azonnal szörnyet halt; nagyobbik fia valószínűleg felgyógyul, a kisebb fiut pedig semmi bántalom sem érte.

— **A kolera állása.** Szerdán reggeltől csütörtökön reggelig Toulonbanjéggy, Marseilleben nyolcz és Arlesben két ember halt meg kolerában.

— **Köszönetnyilvánítás.** A háromszék-megyei »Erzsébet« árvaleánynevelő intézet iskolaszéke kedves kötelességének ismeri azon kegyes urhölgyeknek, kik az intézet jó tanuló növendékei részére a f. évi zárvizsga alkalmával szorgalmuk és jó magaviselete jutalmául ajándékokat nyújtani kegyeskedtek, itt a nyilvánosság terén legforróbb köszönetét nyilvánítani. Báró Szentkeresztly Stephanie intézeti elnök 10 drb értékes jutalomkönyv. Báró Szentkeresztly Iréne 1 frt. Özv. Cserey Jánosné 6 méltósága 3 frt. Tek. Hankó Lászlóné intézeti alelnök 1 frt a legjobb és legszorgalmasabb növendék részére. Dávid Gyula kereskedő 9 láb kék pamut. Kovács Aronné bizottmányi tag Longi Irma részére 1 frtot. Sáska Antalné bizottmányi tag Ambrus Róza részére egy fekete köntöst. Midőn e dicsőre nem szoruló magasztos tetteket a legmélyebb tisztelettel megköszönjük, azon szíves ohajunknak adunk kifejezést, hogy az ég ura közhasznú áldásdus munkás életüket úgy saját maguk boldogságának előmozdítására, mint e hon és nemzet javára évek hosszú során tartsa meg. K.-Vásárhelyt, 1884. július 7-én. Székely János ev. ref. lelkész, isk.-széki elnök, Nagy Károly igazgató, isk.-széki jegyző.

— **Az orsz. színészeti tanodában** a beiratkozások f. é. szept. hó 6-án szombaton d. u. 3 órakor kezdődnek s három napon át minden délután 3—5-ig, bezárólag szeptember 8-án fejeztetnek be. A jelentkező növendékek fölvételi vizsgálata szept. 9-én kedden d. u. 3 órakor tartatik, ugyancsak a tanoda helyiségében (kereseti ut, nemz. színház bérháza, III. emelet). A felvételi kellékek: színpadias, csinos alak, tiszta kiejtésű csengő hang s kifejezett testi alkotás mellett (melyről a fölv. vizsgálaton jelenlevő orvos ad véleményét) legalább 18 éves kor a férfiaknál s betöltött 15 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megjelölt korban minden művelt ifjútól megvárhatni. Azok, kik nem szülők vagy gyámjaik kíséretében jönnek, a szülők vagy gyámok írásbeli beleegyezését tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevükön irathatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratási és felvételi díj, 6 frt, a beiratásnál azonnal lefizetendő, fölvétel esetén pedig az évi 30 frtnyi tandíj első részlete, 10 frt, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül szükséges megjegyeznünk, hogy az operai szakra csak oly jelentkezőt veszünk föl, ki a m. kir. zeneakademia magánének-tanfolyamának elvégzéséről (legalább I., II. oszt.) bizonyítványt vagy annyi készütséget mutathat fel, mennyi ezen osztályokban megkívántatik, mely esetben a m. kir. zeneakademiában magánvizsgálatot tehet s az ennek folytán nyert bizonyítvány alapján az orsz. színészeti tanoda I. operai osztályába fölvétethetik. Budapest, 1884. augusztushó 1-én. Dr. Várady Antal, az orsz. színészeti tanoda titkára.

— **A k.-vásárhelyi takarékpénztár** 1884. júniushavi forgalmi kimutatása: Bevételek: pénztárkészlet 1884. júniushó 1-én 4873 frt 35 frt, betétekből 88 tételre 10094 frt 43 kr, leszámított váltókból 123.042 frt, zálogkölesönökből 411 frt, kamat számlán 2310 frt 28 kr, illeték-számlán 761 frt 92 kr, kezelési költség számlán 61 frt 40 kr, váltó-visszleszámolásból 12040 frt, jelzálog-kölesönből 5570 frt, többek számláján 4075 frt, föld-jövedelmi számlán 61 frt 40 kr, ügyési költség számlán 12 frt 64 kr, vegyes államdíj számlán 2 frt 60 kr. Összesen 163319 frt 62 kr. — **Kiadás:** betét-visszafizetés 42

tételre 18865 frt 19 kr, betéti folyó kamatokra 187 frt 31 kr, leszámított váltókra 114841 frt, előleg számlán 1620 frt, zálog-kölesönökre 437 frt 20 kr, osztalék számlán 936 frt, kezelési költség számlán 47 frt 62 kr, tisztí fizetésekre 208 frt 33 kr, váltó-visszleszámításra 5250 frt, jelzálog-kölesönökre 4380 frt, többek számláján 6000 frt, ügyési költség számlán 12 frt 64 kr, vissz-váltó-kam. számlán 474 frt 51 kr, megtérített 6% kamat számlán 8 frt, jutalék számlán 50 frt, posta- és bélyegdíj számlán 18 frt 63 kr, pénztár-maradvány 1884. júniushó 30-án 9983 frt 14 kr. Összesen 163319 frt 62 kr. — K.-Vásárhelyt, 1884. júliushó 5-én. Bányaí, könyvelő. Benkő Gyula, s.-könyvelő.

— **A nagy rendjelek.** A Szent-István, Lipót- és vaskoronarend 1881. és 1882-ben e következő számmal adományoztatott: Szent-István-rend nagy kereszt 1881. és 1882-ben 1, középkereszt 1882-ben 2, 1883-ban egy sem. Kiskereszt 1882-ben 3, 1883-ban 2. — Lipót-rend nagy-kereszt 1882-ben 4, 1883-ban 1, közép-kereszt 1882-ben 4, 1883-ban 6, kis-kereszt 1882-ben 37, 1883-ban 28. — Vaskoronarend első osztályu 1882-ben 18, 1883-ban 9, másodosztályu 1882-ben 133, 1883-ban 93.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában megjelent „Primitia“ című közleményben F. M. után nem „F. G.-né“, hanem „I. G.-né“ olvasandó.

KÖZGAZDASÁG.

A csikmegyei gazdasági egyesület által Csik-Szentmártonon 1884. évi október hó 4-én és 5-én rendezendő és cselédjutalmazással összekötött harmadik gazdas. állatkiállítás terveze.

Gazdasági egyesületünk egyik főcéljának tekinti, hogy megyénkben az állattenyésztés minél hathatósabb lendületet nyerjen. Hogy erre az egyes tenyésztők annál több kedvet nyerjenek és annál nagyobb figyelmet fordítsanak, folyó évi október hó 4-én és 5-én Csik-Szentmártonon díjazással egybekötött állatkiállítást rendezünk, melyen leendő részvételre megyénk minden gazdáját és állattenyésztőjét ezennel hazafias tisztelettel felhívjuk.

A díjak részben alkalmas gazdasági eszközökben, részben pénzült vagy kitüntető oklevelekben adatnak ki.

Díjakra összesen 500 o. é. frt fordítatik.

A) Állatkiállítás.

I. csoport. Szarvasmarhák.

Kiállíthatók e csoportban: bikák, borjas tehének, üszők (ünök), ökörtinók, tullok és jármás ökrök (páronként). (Községi bikák nincsenek kizárva.)

1. Tenyészbikák 3 évesen felül. Jutalom: 4 drb, 3 drb, 1 drb arany.
2. 2—3 éves növendék bikák. Jutalom: 4 drb, 3 drb, 1 drb arany.
3. 1—2 éves bika-borjak. Jutalom: 3 drb, 2 drb, 1 drb arany.
4. Borjas tehének. Jutalom: egy szecsa-vágó, vagy 4 drb, 3 drb, 1 drb arany.
5. 2—3 éves üsző (ünő) tinók. Jutalom: 3 drb arany, egy eke, vagy 2 drb arany.
6. 3—4 éves ökör-tinók. Jutalom: egy eke taligától, vagy 3 drb arany, egy eke, vagy 2 drb arany.
7. Jármás ökrök. Jutalom: egy láncborona vagy 4 drb arany, egy eke vagy 2 drb arany.

II. csoport. Lovak.

Kiállíthatók, fajra való tekintet nélkül: tenyész-mének, csikós kanczák, 1, 2, 3 éves mén- és kancza-csikók, igás lovak, páronként.

1. Ménék 3 évesen felül. Jutalom: 4 drb, 3 drb arany.
2. 1—3 éves mén-csikók. Jutalom: 3 drb, 2 drb arany.
3. Csikós kanczák. Jutalom: 4 drb, 3 drb arany.
4. 2—3 éves kancza-csikók. Jutalom: 3 drb, 2 drb arany.
5. Pár igás lovak. Jutalom: egy eke taligástól, vagy 3 drb, 2 drb arany, vagy egy eke.

III. csoport. Juhok.

E csoportban kiállíthatók: kosok, anyajuhok és diszkek (1—2 éves kos és nőtény bárányok).

1. Tenyész-kosok. Jutalom: 1 drb ar., 3 drb és 1 drb ezüst tallér.

2. Anya-juhok. Jutalom: 1 drb arany, 3 drb és 1 drb ezüst tallér.

3. Diszke-báránok. Jutalom: 3 drb és 1 drb ezüst tallér.

IV. csoport. Sertések.

Fajra való tekintet nélkül.

1. Tenyész-kanok. Jutalom: 2 drb ar., 4 drb, 2 drb ezüst tallér.

2. Tenyész-kocák (gőjek). Jutalom: 2 drb arany, 4 drb, 2 drb tallér.

3. 1 éves süldők. Jutalom: 1 drb arany, 3 drb, 1 drb ezüst tallér.

B) Cselédjutalmazás.

Cseléd jutalmazására összesen 100 frt o. é. fordítottak.

Azon jó magaviseletű és feddhetlen előéletű, erkölcsös gazdasági cselédek, kik Csikmegyében egy gazdnál legkevesebb öt évet egy folytatban a gazda megelégedésére szolgáltak s erről gazdájuk és a községi előjáróságtól aláírt bélyegtelen bizonyítványt vagy cselédkönyvet tudnak bemutatni, érdemük szerinti pénzbeli jutalommal és oklevéllel fognak kitüntetettetni.

Azon szolgálatban álló mindkét nem-beli gazdasági cselédek, kik ezen jutalmakban részt kívánnak venni, felhivatnak, hogy előbb jelzett bizonyítványaikat akár személyesen, akár közvetve az egyesületi elnökséghez Csik-Szeredában folyó évi október hó 1-éig benyújtani el ne mulasszák, miután későbbben érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek. Kik pályázatukat nem személyesen nyújtják be, vagy kik a bizonyítványokat jelzettekben kívül más előnyeikre is kívánnak hivatkozni, azoknak tanácsos, hogy folyamodásukat írásban adják be.

Általános tudnivalók.

1. A kiállításra vonatkozó minden előleges tudakozódások és levelezések az egyesületi titkárhoz Csik-Szeredába intézendők.

2. Jutalmakban csak a megye területén született és nevelt állatok fognak részesülni. Más honnan kiállított állatok csak dicsérő oklevélre tarthatnak igényt.

3. Birálatoknál az általános becs dönt.

4. Kiállítók, egyleti alapító-, rendes és évdijas tagok a kiállítási helyiséget ingyen, — mások osztályonként 10 krajczáros belépődíjak mellett látogathatják.

5. A kiállítandó állatokról községi bizonyítvány kiildendő be, melyben igazolandó:

a) hogy az elővezetett állat a megyében látott először napvilágot;

b) hogy az állat a kiállító tulajdona, hogy általa neveltetett, vagy legkevesebb egy év óta általa tartatott.

6. A csikszeredai és gyergyóalfalvi gazdasági felső népiskolák által kiállítandó állatok ezen kiállításra pénzbeli jutalmakra nem versenyezhetnek, hogy a netalán azon iskolák részére esendő díjak egyes gazdák jutalmazására legyenek fordíthatók.

7. Kiállító a maga csoportjában bíráló nem lehet.

8. Egy kiállító egy csoportban egy-nél több jutalmat nem nyerhet.

9. Bejelentő ivekkel és bővebb szó vagy írásbeli utasításokkal az egyesületi titkárral Csik-Szeredában, vagy a kiállítási bizottság Csik-Szent-Mártonon, vidéken pedig a községi bizottságok elnökségei kívánatra készséggel szolgálnak.

10. A bejelentések f. évi október hó 1-ig az egyesületi titkárhoz Csik-Szeredába, vagy a kiállítási elnökhöz Csik-Szent-Mártonra intézendők. Későbbben érkező bejelentések nem fogadtatnak el.

11. A bejelentett állatoknak október 4-én reggel 6 órakor Csik-Szent-Mártonon a helyszínén kell lenniük. Későbbben érkezők a versenyből kizáratnak.

12. Az állatok október 5-én délután 3 óráig maradnak a helyszínén, hol a kiállítás bizottság kellő elhelyezésekről, valamint — a kiállító költségeire — mérsékelt áru takarmányról gondoskodik.

Kedvezőtlen idő esetén is az állatok alkalmas elhelyezéséről gondoskodva lesz.

Kelt a „Csikmegyei Gazdasági Egyesület“ igazgató választmányának 1884. évi július hó 19-én tartott üléséből.

Becze Antal,
egyes. elnök.

Nagy Imre,
egyes. titkár.

Felhívás.

Az 1885. évi budapesti országos kiállítás központi házi ipari bizottságának felhívása folytán, hogy megyénk hazai, de kívált nőipari készítményei e kiállításon kellőképp képviselthessenek, f. é. május hó 5-én Csik-Szeredában házi-ipari csoport bizottság alakult. Hazaifias tisztelettel felkérünk tehát minden ügybarátot, miszerint a mellékelt program értelmében szíveskedjék saját körében oda működni, hogy megyénk minden községe e kiállításon házi és nőipari készítményeivel lehetőleg képviselve legyen!

Tájékoztatás végett egy szerszmind tudatjuk:

1) Hogy a kiállításra gyűjtött tárgyak kiállítási költségeiről a bizottság maga fog gondoskodni; a kiállítók e tekintetben minden kiadástól meg fognak kíméltetni.

2) Hogy, ha a kiállítandó tárgyat a tulajdonos ingyen átengedni nem lenne hajlandó: azon esetben, — ha a tárgy kiállításra érdemesnek fog találtatni — méltányos árban a bizottság által megvásároltatik.

3) A községből összeírt, esetleg összegyűjtött tárgyak legtovább f. évi szeptember hó közepéig alattírt elnökséghez Csik-Szeredában bejelentendők lesznek.

Csik-Szeredában, 1884. július 27-én.

Pausz-Mikó Ilona,
elnök.
Éltes Elek,
b. tag.

Özv. Lakatos Jánosné,
alelnök.
Deák Ignác,
jegyző.

Értesítés.

A kőzdívasárhelyi takarékpénztár tulajdonát képező, Szőresén levő épületet belső telek, szántók és kaszálók folyó év augusztus 31-én d. e. 9 órakor Szőresén a helyszínén árverés útján, darabonként el fognak adatni.

A venni szándékozók értesítettnek, hogy jó hiteli három aláírással ellátott váltókkal is eszközölhető leszen a fizetés, ilyen esetben azonban a birtok a vásárló nevére csak akkor lesz bekebelezhető, midőn az intézet fennálló szabályai megtartásával a váltó teljes értéke be lett fizetve.

K.-Vásárhelyt, 1884. aug. 2-án.

Az igazgatóság.

Fürdővendégek névjegyzéke.

Borszék.

II.

Hollaki Imréné ügyvédné, Déva. Reichen Sándor tanuló, Déva. Dull János és neje kir. törv. bíró, Zilah. Korchusz Antal és családja malombir., Budapest. Korchusz Béla kereskedő, Budapest. Kuthi Albertné ügyvédné, M.-Vásárhely. Petri Sándor óras, Zsibó. Stein Czeczília masamodné, M.-Vásárhely. Sándor Lajos kir. albiró, Szász-Régen. Harmath Sándor kereskedő, M.-Vásárhely. Máthé Vincze szerzetes tanító, Gy.-Szász-Régen. Duducz Zakariásné kereskedőné, M.-Vásárhely. Goldberger Zsigmondné földbirt., T.-Csege. Rudy Miroszláv rajztanár, Vác. Várkonyi Endre gym. tanár, Vác. Ifj. Temesváry Miklós, kereskedő segéd, Uzon. Zajzon János áll. tanító, Brassó. Csulak Lajos áll. tanító, Bodola. Boga Bálint és neje f. népisk. igazgató, Gy.-Alfalu. Merza Kristóf és családja keresk., Gy.-Szt.-Miklós. Hasz Sándor és családja ügyvéd, Arad. Dr. Kellermen K. és neje polg. isk. igazg., Gy.-Ditró. Dr. Fejér Dávid orvos, Gyó.-Szent-Miklós. Csomortáni Péter gym. tanár, K.-Vásárhely. Dr. Veress Ferencz liceumi tanár, Gy.-Fehérvár. Kiss István papnövendék, Sz.-Udvarhely. Parkas Záli kereskedőné, Disznója. Tóthfalusi Dániel hitelmező, Szathmár. Liebermann Salamon óriás, Piatra. Dr. Jobb Lajos kincstári ügyész, Budapest. Hügel Lipót kereskedő és családja Brassó. Özv. Háy Mihályné földbirtokos, Hátszeg. Dr. Szabadi Ferenczné Sz.-Udvarhely. Triandafilides Const. és csal. keresk., Brassó. Tóth József m. általános biz. tár. titkár, Kolozsvár. Jánkovics István orsz. gyűl. gyorsíró, Budapest. Barna Zsigmond gyógyszerértárlajd. Budapest. Gheorgi J. földbirtokos, Galacz. Manolichi Calino birt., Piatra. Román János ügyvéd és családja, Fogaras. Gunesch József zongora-mester, Szász-Régen. Strul Sámuelné kereskedőné, Holló. Fülöp Istváné jegyzőné, Ditró. Römer Gyula járásorvos, Gy.-Szt.-Miklós. Csörgő Venczel kir. telek-könyvvezető, Gy.-Szt.-Miklós. Kopacz Lajos kereskedő családja, Gyó.-Szent-Miklós. Dobribán Lukács kereskedő, Gy.-Sz.-Miklós. Baumann Frigyesné kereskedőné, Mülbach. Csibi Tamás tanár, Lipót-Szent-Miklós. Mihelovics N. kereskedő, Paseáni. Gyó.-Szent-

Miklós. Kiss János kereskedő és családja, Gy.-Sz.-Miklós. Bartalis Ignác birtokos, Gy.-Szász-Régen. Merza Lajos mérnök, Kolozsvár. Berde Lajos birtokos, Kolozsvár. Adler N., kereskedő, Brassó. M. Grünberg keresk., Monyest. Gergely József színész, Budapest. Bíró Ferencz gym. tanár, M.-Vásárhely. Gr. Haller György és családja birt., Ugra. Molnár Józsiás birt. K.-Vásárhely. Esztégár Tivadar tanító, Kolozsvár. Dr. Goth Manó orvos, Kolozsvár. Gubodi Gyula kereskedő, M.-Vásárhely. Kristori Zsigmond tak. pénzt. igazgató, Arad. Szenkovics Zakariás és családja, Erzsébetváros. Gorovó Lajosné kereskedőné, Erzsébetváros. Mátyás Izrael kereskedő, Brassó. Mátyás Mór orvos-növendék, Kolozsvár. Dr. Cseh Károly orvos-tudor, K.-Vásárhely. Puskás János m. kir. honvédhadnagy, Brassó. Al Blanford ügyvéd és családja, Piatra. Caudela Anna tanítónő, Jassi. Jodál Emilia tanítónő, Ditró. Gajzágó Antalné keresk. és családja, M.-Vásárhely. Macskásy Pál megyei árvászeki ülnök, Kolozsvár. Ambrus Agostonné mosóné, Gy.-Szász-Régen. Zakariás Lenke ügyvélné, Zilah. Cziffra Antal birtokos, Arad. Brunner Jakab kereskedő, Kolozsvár. Nachtklébel Ödön f. ügyész, Arad. Wáld Anna és nővére birt., Sz.-Régen. Goldschmidt Sándor tisztviselő, Arad. Tamási Tamás kereskedő, Kolozsvár. Papp Mihály kereskedő, Kolozsvár. Vasile S. Caludi kereskedő, Piatra. Blank József koromseprő és neje, M.-Vásárhely. Stein Bertalan kereskedő, Kolozsvár. Jesenczki Miklós cipész, Gy.-Sz.-Miklós. Duducz Péterné keresk., Gy.-Fehérvár. Vákár Lukács kereskedő, Gy.-Szász-Régen. Sutoris Albert járásbíró, Teke. Mängezius Luiza t. széki elnök leánya, Beszterce. Moldován Gergely kir. tanfel. és fia, Torda. Géringér Ferencz timár, Gy.-Sz.-Miklós. Hirsch Mózes birtokos, Maros-Bogát. Dr. Tuchler dr. mediczin, M.-Vásárhely. Salamon Simonné birt. Tóvis. Sámson[Emil] ügynök és neje, Galacz. Dumitre Román kereskedő, Szilisztria. Lázár Péter keresk. és családja, Gy.-Sz.-Miklós. Özv. Br. Bornemisza Ignácné birt., Bécs. Özv. Mácsék Béláné és családja, Bécs. Candadiu Petreson birtokos, Bukarest. Seibriger Luiza keresk. és családja, Szász-Régen. Vikol Simon birtokos, Kolozsvár. Szentes Márton nyug. adó pénztárnok, Kolozsvár. Rácz Ferencz ügyvéd, Arad. Damel Ferencz kereskedő, Torda. Dámbukát Gergely kereskedő, M.-Vásárhely. Moisz Cauli kereskedő, Bukarest. Ferencz István földbirtokos és neje, Gy.-Sz.-Miklós. Sul József kereskedő, Brassó. Taschek Gyula rajztanár, Ditró. Nyikoláj Juarezsko pap, Piatra. Összesen 356.

A közönség köréből.*)

Kovácsna, 1884. aug. 1.

Tek. szerkesztő ur!

A finom társalgó nem tudja rendjén valónak időjárásról beszélni, pedig a fürdői élet egyenesen az időjárástól függ, s emlémem, ily körülmények közt sem a tek. szerkesztő ur, sem a „Finom társalgó“ nem fognak aprehendálni, ha fürdői tudósításomat az időjárással kezdem meg.

Kerek négy hét zajlott le már a fürdői életből; azonban a hó első felében előfordult hideg esőzés és egyáltalán alkalmatlan idő miatt csak két hetet sorozhatunk be tulajdonképeni fürdőidőnek. Dacára az idő ezen „pech“-es voltának, kitünő gyógyhatású vizeinkért aránylag igen szép számú fürdő közönség van jelenleg Kovácsnán s naponként érkeznek újabb meg újabb vendégek.

Ha a fürdői időtöltésről akarok valamit írni, mindenekeelőtt a fürdői zenéről kell megemlékezem. Egy szó, mint száz: kitünő. Reggel 7—9, este 6—8 óráig Bonis Gyula kitünő szervezett zenekara (S.-Sztgyörgy-rl) válogatott darabjaival gyönyörködteti a sétáló közönséget.

Hetenkint van egy-egy fürdői bál; már vagy kettő kitünően sikerült. Itt van a Várady-féle szintársulat, mely egy pár kitünő előadásával egészen megnyerte Kovácsna intelligens közönségét s az összes fürdő publikumot.

Tehát van nálunk jó zene, bál, színésztársulat a javából; egymáért éri a sok erdei kirándulás; szóval, elmondhatjuk: ha szégyenyek vagyunk is, de jól élünk.

Aztán naponként a „Pokolsár“- vagy a gróf Mikes-féle „Lobogó“-ban megfürdeni, vajmi fenséges dolog. Megfrissül az embernek teste, lelke; de nemcsak kellemes hatással, hanem páratlan gyógyerővel is bír mind-

*) Ezen cikkért a felelősséget csakis a sajtó-hatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

két fürdő. Kár, hogy a fürdőbirtokosságban nincs vállalkozó szellem s különösen akarat, mert ha megismerhetnő a nagyvilág ezen fürdőt, mindenesetre méltányolni tudná vízeink jóságát; de hát hiába, így volt ez régen is s így is marad, míg a világ tart.

Haladgatunk amugy csiga módjára. Az időn az alsó sétatérén is a felsőhöz hasonló diszes emelvényt emeltek a zenekar számára. Most már volna jó zene, diszes emelvény; de maga a sétapálya, különösen a vajnafalvi, nem áll arányban az emelvényvel, meg a kitünő zenével. A t. cz. birtokosság beporondoztatta istenesen, aztán tessék azoknak az iczi-piezi lábacskáknak letapodni; meg azok a keskeny, hát nélküli, primitív ülő eszközök sehogy se felelnek meg a fürdő közönség igényeinek.

Azonban, hogy a birtokosság nagyobb-szerű beruházásokat nem tehet vagy nem tesz, azon épenességgel megütöközni nem lehet, midőn maga a birtokossági elnök Csia György, kit közzgyámi állásánál fogva is értelmes embernek kellene tartani, ellensége minden oly üdvös mozgalomnak, melyet nálánál értelmesebb emberek gondolnak ki. Így voltunk az időn a fürdői zenével is, melynek szerződtetését Csia ur egyenesen a fürdőbirtokosság érdemének méltóztatott konstátálni; de azért az igazság érdekében rendőn látom kinyilvánítani, hogy abban a birtokosságnak egy hajszálnyit érdeme sincs; még csak lakást sem adott a birtokosság a zenekarnak. Kovácsna intelligensebb közönségének pártolásával, fürdői mulatságokból begyűlt díjakból, egyes fürdő vendégek adakozásából lesz fizetve a fürdői zenekar, mely számadások annak idején ezen becses lap hasábjain nyilvánosságra fognak hozatni. Csak azon körülményt akarom illusztrálásképp még megemlíteni, hogy a dalárda, mint testület, a fürdői zene-alapra pénztárából felajánlott 10 frtot, azonban Csia urnak epés természetesen nem engedte, hogy egy kerek hónapon keresztül dalárda-gyűlést hívjon össze, hol persze a jelzett 10 frt megszavaztatott volna. Azonban reméljük, hogy a dalárdát, mint erkölcsi testületet, melynek sok nemesen gondolkodni tudó értelmes tagja van, nem fogja Csia ur az orránál fogva vezetni.

Aztán érdekes Csia urnak a fürdőtaxára vonatkozó eljárása. Természetesen port kell a világ szemébe hinteni, mert bizony az nagyon restleni való dolog, hogy egy fürdőbirtokossági elnök ellensége legyen oly dolognak, mely a fürdő jó hírnevére s közkedveltségére befolyással van. Ergo Csia ur birtokossági gyűlést hívott össze, hol a fürdő-taxa, illetve zenedíj 50 kről talán egy ferintra felemeltetni s a fürdő-szabálynak ezen ágára vonatkozó passzusa utólagos jóváhagyás végett a miniszteriumhoz felterjesztetni határozottatott volna. Persze igen szépen megvette Csia ur indítványát, azonban előleges eszmecsere után a t. cz. birtokosság következő szellemi határozatot hozott: Le vele! abozug! hogy is ne! Nem ijesztjük mi el a fürdő közönséget (talán 50 krért nem szoknának el a fürdő vendégek); az a néhány urfi, a ki idehozta azokat a ezifra mozsikásokat, fizesse ki, a honnan kedve tartja; nem kell! jó volt, a hogy eddig volt! ne csináljanak még a mozsikából is parádét!

Sok esetet tudnék még felhozni; azonban remélem, hogy ezen szerényebb adatokból is annyi meggyőződést szerezhet a közvélemény, hogy egy oly befolyásos ember, mint a birtokossági elnök ur, ki dacára hogy a kormánytól 500 frt kegyelemdíjban részesül 3 évi szolgálatért, ki tudta azt vinni, hogy az idei képviselőválasztás alkalmával a kormánypárt Kovácsnárl egy votumot se kapjon: remélem, ez ügyben is tudott volna valamit tenni, ha akart volna.

Ennyit egyelőre; aztán, ha nevezetesebb közérdekű dolgokat kicsinyes személykeskedésért a t. cz. elnök ur jövőre is tönkrelányítani igyekszik (a mi az időn nem sikerült), kirukkolunk, még pedig a javából. a²

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Augusztus 8-án.

Magyar aranyjáradék 6%	122.—
Magyar aranyjáradék 4%	92.25
Magy. papíráradék 5%	89.01
Magyar vasúti kölcsön	142.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.40
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	118.50
M. keleti vasúti államköt. III.	102.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	101.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	101.25
Temes-bánati földteherm. kötvény	101.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.25
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	105.25

Horvát-szlavon földteherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	99.50
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	115.50
Osztrák járadék papírban	81.—
Osztrák járadék ezüstben	81.80
Osztrák járadék aranyban	105.25
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	860.—
Magyar hitelbank-részvény	315.75
Osztrák hitelintézet-részvény	314.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.75
20 frankos arany	9.64
Német birodalmi márka	59.45
London (2 havi váltókért)	121.50

A szebeni kis lutri.

Huzás augusztus 6-án.

60. 9. 84. 29. 18.

Szám 2662—1884.

Pályázati hirdetmény.

Csik-Szent-Márton, Csekefalva és Kozmás társult községekben a körjegyzői állás Csekefalva székhelylyel, évi 400 frt fizet-
és 33 frt irodai és fa-átalánnyal lemondás következtében üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázat hirdet-
tetik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni ohajtják, a körjegyzői hivatal viselésére való képesítéseket igazoló szakbizottsági okmány, valamint eddigi foglalkozásuk- és erkölcsi viselkedéséről szóló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérsőket e folyó 1884-ik év augusztus hó 31-ig alólirhoz benyújtani.

A járási szolgabíróaságtól.

Cs.-Szent-Mártonon, 1884. július hó 31-én.

Nagy József,
szolgabíró.

2—3

Vidéki megrendelések erélyesen eszközöltetnek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

női divat-termékben

BRASSÓ (iőtér).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillók, selyem, bársony, gyapju, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-cikkek kivételes olcsó áron kaphatók.

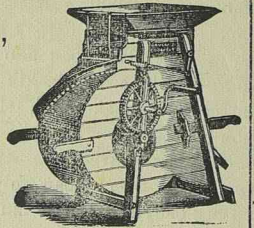
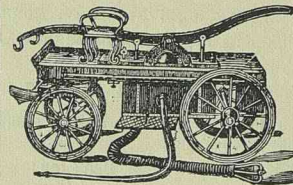
19—50

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

10—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűztöltő szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása
Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghíresebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűztöltő-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kézi, loerejű járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkoltyválasztó trienörök, szórórosták és kukuricizamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edéltől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekék és boronák, szecska- és répavágó gépeket.

Budapesti Tarnóczy Gusztávától: különféle szerkezetű, legoészlerűbbnek bizonyult szénagyűjtők, rétygaluk, boronák, vetőgépek, rosták, váltó és kerülő ekéket.

Budapesti Klotz Páltól: szecska-, répavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa Lincoln Clayton és Shuttleworthtól: gőzcseplők- és mozgonyokat. — Bécsi Tanczos Bezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Minden elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűztöltő szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközön-
séget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és czélész erő
használatosságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek
vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulata
ajánlva, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

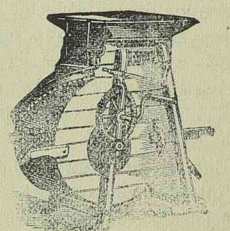
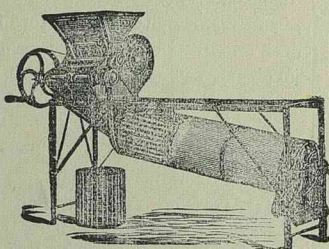
Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körút 68.

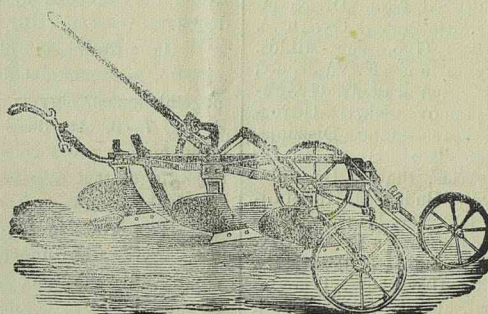
Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri (törökbuza) morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-
mok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSEPLŐGÉPEKET

és minden egyéb gazdasági
gépeket.

11—20

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,

1882. augusztus 3-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 48 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt,